

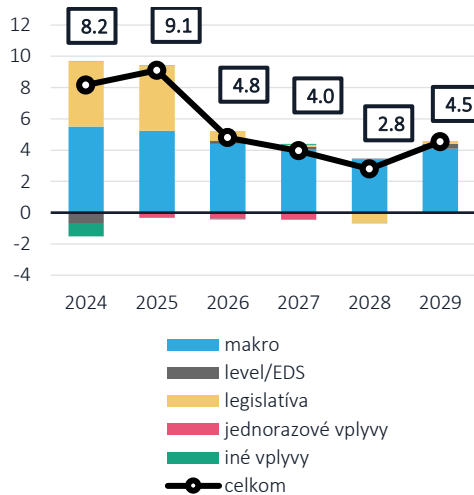
Február 2025

Prognóza vybraných príjmov a výdavkov na roky 2024 – 2029

Kolektív IFP

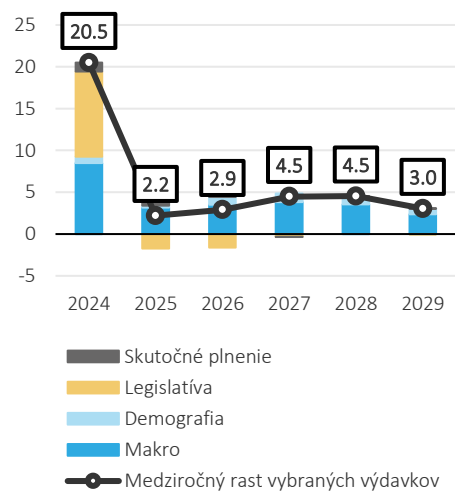
Rok 2024 sa uzavrie s výrazným medziročným posilnením príjmov aj vybraných výdavkov. Dynamika daňovo-odvodových príjmov dosiahla v minulom roku 8 %, najmä vďaka vyšším mzdám, ktoré potiahli daň z príjmu fyzických osôb a odvodové príjmy. Naopak, oveľa miernejším tempom rástla daň z pridanej hodnoty, keď spotreba domácností zaostávala za relatívne pozitívnym vývojom na trhu práce. Korporátna daň zaznamenala v roku 2024 utlmenie, keď ziskovosť firiem spomalila oproti roku 2023. V roku 2025 očakávame naďalej silnejší rast daňovo-odvodových príjmov, ktoré porastú napriek pomalšiemu vývoju ekonomiky predovšetkým vďaka prijatým konsolidačným opatreniam. Na ďalšie roky očakávame zmiernenie tempa rastu v súlade s miernym rastom ekonomiky.

Graf 1: Medziročné rasty daňovo-odvodových príjmov podľa faktorov (v %)

zdroj: IFP

Graf 2: Medziročné rasty vybraných výdavkov podľa faktorov (%)

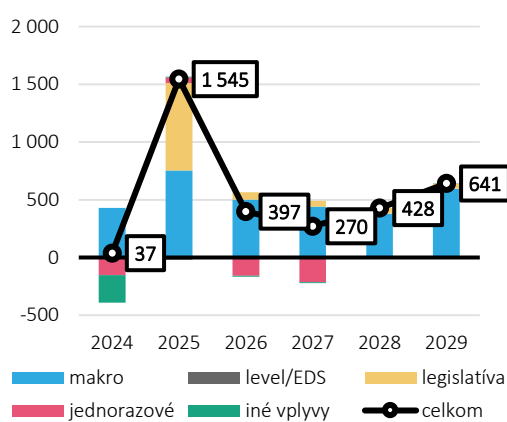
zdroj: IFP

Po dynamickom vývoji v posledných rokoch sa rast vybraných výdavkov na celom horizonte prognózy stabilizuje na nižších úrovniach. Hlavným dôvodom je výrazný pokles inflácie, ktorá v prognózovanom období klesne pod 4 % a tým spomalí tempo valorizácie dôchodkov. V aktuálnom roku je rast výdavkov na dôchodky spomalený aj úpravami v rodičovskom dôchodku. V roku 2026 rast výdavkov tlmí menší počet nových dôchodcov po odznení vlny predčasných odchodov v roku 2024. Po odznení silnej vlny predčasných dôchodkov sa už vývoj dôchodkov stabilizuje. Rast nemocenských dávok a dávky v nezamestnanosti ťahaný priemernou mzdou bude tlmeneý stagnujúcim trhom práce a klesajúcim počtom pôrodov.

Vývoj hlavných daní a odvodov

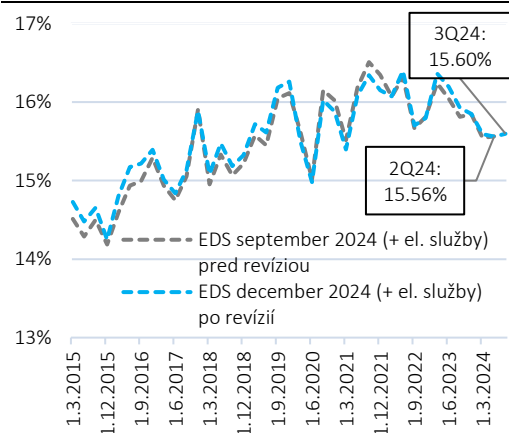
Výnos DPH ovplyvňuje najmä prijatá legislatíva a makroekonomický vývoj (Graf 3). Napriek silnému výberu dane koncom roka 2024 sa výnos medziročne zvýši len o približne 37 mil. eur (0,4 %). Koncoročné posilnenie možno pripísať predzásobeniu subjektov pred vopred avizovaným zvýšením základnej sadzby o 3 p. b., či výraznejšiemu čerpaniu prostriedkov z Plánu obnovy a odolnosti. V dlhšom horizonte výber DPH podporuje rastúca nominálna spotreba domácností, avšak jej prínos v rokoch 2026 a 2027 oslabne v odozve na pomalší rast ekonomiky. Konsolidácia sa vo výnose DPH prejaví dodatočným príspevkom vo výške od 738 až 885 mil. eur ročne. Profil výnosu dane do roku 2026 naďalej formujú aj presuny čerpaných prostriedkov v rámci Plánu obnovy a odolnosti. Efektivita výberu na horizonte prognózy reflektuje stabilizáciu vývoja v roku 2024 (Graf 4.).

Graf 3: Medziročné zmeny DPH (v mil. eur)

*makro analyticky upravené

Graf 4: Efektívna daňová sadzba DPH

zdroj: IFP

Vývoj spotrebných daní bude ovplyvnený schválenou legislatívou a v menšej miere makroekonomickým vývojom. Výnos spotrebnej dane z minerálneho oleja bude podporený rastom reálnej ekonomiky. Na výnose spotrebnej dane z tabakových výrobkov sa pozitívne odzrkadlí prijaté zavedenie zdanenia iných ako tabakových výrobkov a zvýšenie sadzieb dane z tabakových výrobkov v rokoch 2026 a 2028.

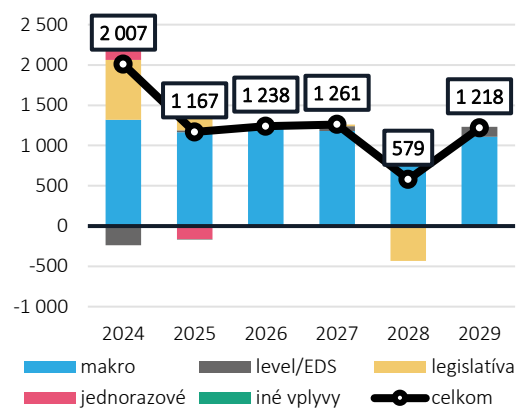
Daniam a odvodom z trhu práce dominuje vplyv rastúcich miezd a stabilnej zamestnanosti, ako aj prijatých legislatívnych zmien (Graf 5). V prípade DPFO ani svižný rast miezd v minulom roku však neprekonal rast nezdaniteľných častí základu dane, ktoré sú naviazané na (rekordnú) nízkoprijmovú infláciu z roka 2023. To sa pri DPFO prejavuje v podobe medziročného poklesu efektívnej daňovej sadzby. Reforma daňového bonusu na dieťa prijatá v rámci konsolidačného balíka¹ znižuje jeho celkový objem a zvyšuje adresnosť (Graf 6). Uvedený vplyv však nezvyší aktuálny výnos DPFO, ale zniží daňové výdavky a zvýši hotovostný výnos. Podobne aj v prípade odvodov je výnos tlačenej práce a prijatými opatreniami. Navýšenie sadzby zdravotných odvodov končí v roku 2028, čo spôsobuje medziročný pokles. Legislatívne zmeny sa dotkli aj sociálnych odvodov.² Nad rámec toho pôsobí na výnos aj jednorazový efekt oddĺženia nemocníc na sociálnych odvodoch v roku 2024 v sume 167 mil. eur.

¹ Ruší daňový bonus na deti, ktoré dosiahli 18 rokov, zvyšuje sa nárok na bonus pri nízkych príjmoch a, naopak, znižuje nárok pri vysokých príjmoch. Tieto úpravy zvyšujú adresnosť daňového bonusu a znižujú jeho celkovú ročnú sumu o 173 až 175 mil. eur

² Zoznam legislatívnych zmien je uvedený v [komentári z októbra](#)

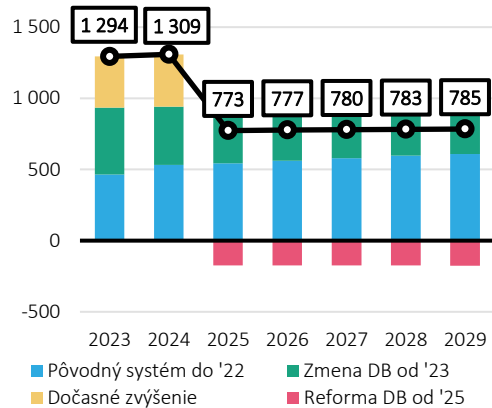
Rast miezd je hlavným faktorom vyššieho výberu daní a odvodov

Graf 5: Medziročné zmeny v daniach a odvodoch z práce (v mil. eur)

zdroj: IFP

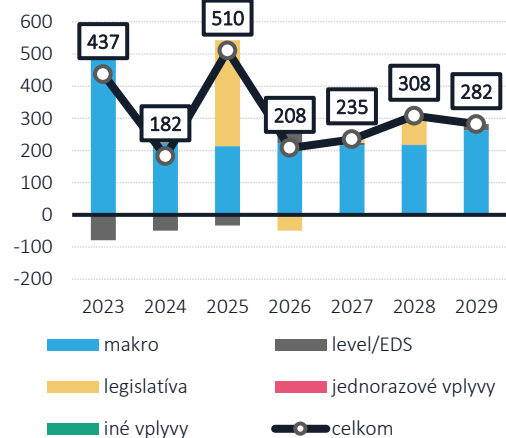
Graf 6: Očakávaná celková suma daňového bonusu na dieťa (v mil. eur)

zdroj: IFP

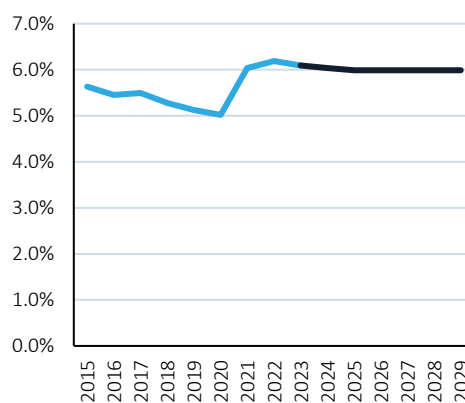
Vývoj ziskovosti podnikov odzrkadľuje oslabenie ekonomiky a legislatívne zmeny, čo sa prejaví nižším tempom rastu firemnej dane (Graf 7). Podľa údajov Štatistického úradu SR sa ziskovosti podnikov v roku 2024 nepodarilo zopakovať silné úrovne z roku 2023. Vývoj bol rozdielny naprieč odvetviami. Zatiaľ čo nefinančné podniky zaznamenali oslabenie, bankový sektor vykazoval priaznivé výsledky. V závere roka 2024 došlo k spomaleniu aj v prípade bánk. Celkový vývoj ziskovosti podnikov tak pôsobí na vývoj efektívnej daňovej sadzby (EDS), ktorá poklesne v roku 2024. Ďalšie mierne zníženie EDS sa očakáva aj v roku 2025 (Graf 8). Dôvodom je viacero legislatívnych zmien s vplyvom na podniky, ako je zavedenie novej sadzby pre podniky s vysokými obrátmi a zavedenia dane. Koncom horizontu sa vývoj EDS a rastu ekonomiky stabilizuje.

Graf 7: Medziročné zmeny vo výnose firemnej dane (v mil. eur)

zdroj: IFP

Graf 8: Vývoj efektívnej daňovej sadzby DPPO a jej prognóza

zdroj: IFP

Prognóza vybraných nedaňových príjmov

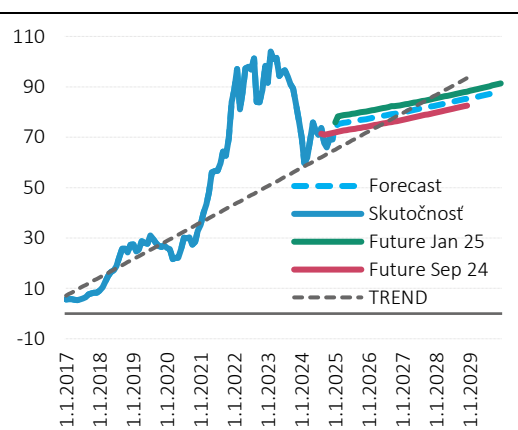
Výnos nedaňových príjmov v rokoch 2025 až 2027 v porovnaní s minulosťou prognóza narastie o 23 až 85 mil. eur. primárne z titulu príjmov dividend (Graf 10). Očakávaná skutočnosť za dividendy pre rok 2025 vzrástla o 99 mil. eur na celkovú sumu 493 mil. eur. Najväčším podielom sa na tomto raste podieľa skupina SPP. Hlavným dôvodom revízie finančného plánu bolo lepšie hospodárenie materskej spoločnosti SPP oproti predošlým očakávaniam. Ďalšie malé pozitívne zmeny v roku 2025 nastali v energetických podnikoch a ostatných menších podnikoch, v sume 7 mil. eur. Na dlhodobom horizonte sa výnos dividend pohybuje na stabilných úrovniach.

Výška dividend z podnikov vzrástla o 99 mil. eur, primárne v dôsledku lepšieho hospodárenia skupiny SPP

Výnosy z obchodovania s emisnými kvótami zatiaľ stabilné, systém obchodovania však čaká rozširovanie o nové sektory. Z výnosu za už uzavretý rok 2025 ukrojili najmä medziročne nižšie ceny emisných povoleniek. Na horizonte sa ale predpokladá ich pozvoľný nárast, v priemere o 3 až 4 % ročne (Graf 9). Systém ETS1 ako taký v budúcnosti čaká rozšírenie o samostatný systém ETS2, prostredníctvom ktorého dôjde k spoplatneniu emisií CO₂ aj v sektore budov, dopravy a malého priemyslu³. Spustenie však bude závisieť od výšky cien energií.⁴ Z dôvodu viacerých neistôt prípadné výnosy na konci horizontu zatiaľ nie sú súčasťou prognózovaných výnosov, resp. vnímané sú ako pozitívne riziko.

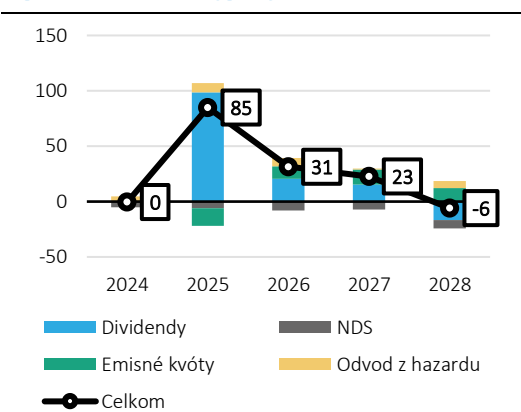
Prognóza príjmov NDS je na rok 2025 vyššia o 83 mil. eur oproti minulému roku. Rast je zapríčinený najmä zvýšením ceny ročnej diaľničnej známky z 60 na 90 eur platné od januára 2025 a vyššími cenami mýtnych poplatkov vstupujúcich do platnosti v polovici roka 2025.

Graf 9: Vývoj cien emisných povoleniek (v eur/1t CO₂)

zdroj: IFP

Graf 10: Zmena odhadu nedaňových príjmov oproti novembrovej prognóze (v mil. eur)

zdroj: IFP

Prognóza vybraných výdavkov

Pokles inflačných očakávaní pre rok 2025 prispieva k zmierneniu rastu výdavkov od roku 2026. Nižšia cenová hladina, ovplyvnená zastropovaním cien plynu a tepla, zmierňuje tlak na dôchodkové výdavky na celom horizonte. Od roku 2026 bude rodičovský dôchodok vyplácaný cez asignáciu dane, čo znamená, že hoci ho bude naďalej administratívne vyplácať Sociálna poisťovňa, už nepôjde o dávku hradenú zo sociálneho poistenia. Zároveň v tomto roku spomaľuje rast výdavkov aj prechod poberateľov predčasných dôchodkov z rokov 2023 a 2024 medzi poberateľov starobných dôchodkov. Ich dôchodky zvýšili rast výdavkov v rokoch 2024 a 2025, ale keďže už poberajú dôchodok, od roku 2026 nebudú zvyšovať početnosť dôchodcov a neprispievajú k ďalšiemu rastu nad rámec valorizácie. Vzhľadom na nižšie úrovne prvej valorizácie⁵ v porovnaní s predošlými rokmi a sprísneným pravidlám⁶ sa nepredpokladá, že v ďalších rokoch dôjde k hromadným odchodom do predčasného dôchodku. Rizikom prognózy je

³ Nevylučuje sa, že v budúcnosti môže dôjsť k jeho zlúčeniu so súčasným systémom ETS1.

⁴ Rozhodujúcimi budú ceny zemného plynu a ropy, definitívne rozhodnutie EK o dátume začatia by malo padnúť do polovice roka 2026. V prípade spustenia až v roku 2028 sa prvé aktuálne príjmy dajú očakávať až v roku 2029 (s predpokladom zachovania spôsobu aktualizácie ako pri príjmoch z ETS1).

⁵ Prvá valorizácia označuje zvýšenie dôchodkovej dávky už pri jej výpočte (po započítaní priemerného osobného bodu, obdobia dôchodkového poistenia a aktuálnej dôchodkovej hodnoty).

⁶ V apríli 2024 bol schválený zákon č. 87/2024, ktorým sa zvýšilo krátene predčasného starobného dôchodku po 40 odpracovaných rokoch z 0,3% na 0,5% za každých 30 dní pred dovŕšením dôchodkového veku a naviazala sa hranica 40 rokov na tempo rastu dôchodkového veku.

Priemerná mzda ťahá krátkodobé dávky, rast tlmí trh práce a počet pôrodov

možnosť spustenia mimoriadnej valorizácie v ďalších rokoch, to sa však pri súčasných makroekonomických predpokladoch neočakáva.

Rast výdavkov na nemocenské dávky a dávky v nezamestnanosti naďalej ťahá priemerná mzda, tlmí ho stagnujúci trh práce a nižší počet pôrodov. Materské a tehotenské je tlmené očakávaným klesajúcim počtom pôrodov. Vývoj počtu dávok počas roka 2024 potvrdil pretrvávajúci negatívny trend, medziročne počet materských klesol o 7% a počet tehotenských o 8%. Na horizonte prognózy počet dávok postupne klesá o 2% v každom roku vo väzbe na znižujúci sa počet pôrodov. Rast výdavkov na ostatné nemocenské dávky je tlmený stagnujúcou zamestnanosťou. Nárast výdavkov na dávky v nezamestnanosti je tlmený stabilizáciou počtu dávok v nezamestnanosti.

Hlavné legislatívne zmeny zahrnuté v prognóze

Časť miest a obcí zvyšovala k 1.1.2025 sadzby miestnych daní a v dôsledku toho očakávame zvýšenie výnosu poplatku za zber, zneškodňovanie a odvoz komunálneho odpadu o 20 mil. eur a zvýšenie výnosu dane za ubytovanie o 2 mil. eur. Aktualizácia sadzieb ovplyvnila aj očakávaný výnos **dane z nehnuteľností**, ktorý vzrastie v roku 2025 o približne 15 mil. eur (Tabuľka 1 v Prílohe).

Porovnanie aktuálnej prognózy s prognózou z novembra 2024

Príjmy oproti rozpočtu brzdia makroekonomické prostredie

V porovnaní s novembrovou prognózou sa daňovo-odvodové príjmy v aktuálnej prognóze na celom horizonte znížia najmä z dôvodu zhoršenia makroekonomického prostredia. Medzivýborové oslabenie mzdovej bázy, či nominálneho a reálneho HDP sa premieta do zníženia príjmov o 95 až 510 mil. eur. Dáta poukazujú na slabšiu ziskovosť firiem v porovnaní s novembrovými očakávaniami, ktorá sa prejaví v nižšej efektívnej sadzbe naprieč celou prognózou. Negatívny príspevok prichádza oproti novembru aj z titulu efektívnych daňových sadzieb v prípade dane z pridanej hodnoty⁷, či spotrebnej dane z liehu. V prípade závislej činnosti je zlepšená EDS dôsledkom lepšieho plnenia a „tichého zdanenia“⁸. Aktualizácia odhadov konsolidačného balíčka znižuje odhadované príjmy na horizonte o 40 až 128 mil. eur (Tabuľka 2 v Prílohe).

Na celom horizonte prognózy vybraných výdavkov dochádza k revízii nadol vo výške do 0,2% HDP. Nižšia očakávaná inflácia v tomto roku znižuje výdavky na dôchodky od 2026. Prognóza je revidovaná nadol aj z titulu menšieho než pôvodne očakávaného záujmu o predčasný starobný dôchodok koncom roka 2024⁹. Skutočné plnenie pri starobných dôchodkoch a pri 13.tom dôchodku v roku 2024 naopak bolo vyššie v porovnaní s očakávaniami, čo tlmí ich pokles. Nemocenské dávky sa revidujú na celom horizonte nadol. Hlavným dôvodom je slabšie ako očakávané skutočné plnenie pri dávke nemocenské, za predpokladmi zaostáva najmä priemerná výška dávky.¹⁰ Ďalším dôvodom je pokračujúci rýchlejší než očakávaný pokles počtu pôrodov, čo je do prognózy premietnuté cez nižšie počty dávok tehotenské a materské. Naopak, výdavky na dávku v nezamestnanosti sú ťahané nahor cez silnejšie čerpanie v aktuálnom roku.

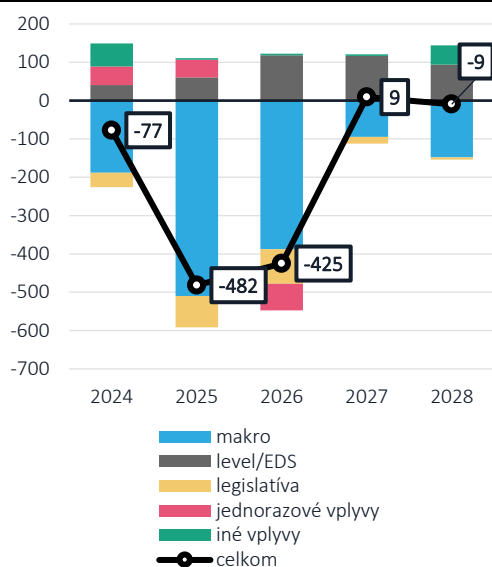
⁷ Medzivýborový pokles vyplýva z revízie makroekonomických základní na jeseň 2024.

⁸ Tiché zdanenie predstavuje stav, kedy rast miezd predbieha rast daňovo-odpočítateľných položiek, čo vedie k rastu základu dane a tak aj k rastu samotnej dane. Viac o problematike [v komentári](#).

⁹ Druhá vlna odchodu do predčasného dôchodku bola slabšia o cca 8000 žiadostí ako sa očakávalo v septembri.

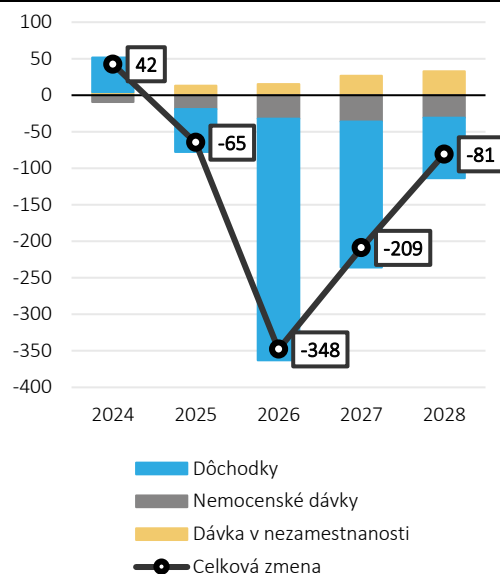
¹⁰ Vzhľadom na neplnenie predpokladov prognózy došlo k zníženiu elasticity výšky dávky vo vzťahu k oneskorenej priemernej mzde, čo spomaľuje jej rast. Pôvodný model uvažoval s elasticitou vo výške 1,33, po novom je elasticita na úrovni 1,30 a zapracované boli údaje až do roka 2024.

Graf 12: Dane a odvody: porovnanie oproti novembrovej prognóze (v mil. eur)

Pozn. Graf ukazuje ako (+) vyššie príjmy a ako (-) nižšie príjmy

Graf 13: Vybrané výdavky: porovnanie oproti novembrovej prognóze (v mil. eur)

Pozn. Graf ukazuje ako (+) vyššie výdavky a ako (-) nižšie výdavky

Ministerstvo financií SR v súlade s ústavným Zákonom o rozpočtovej zodpovednosti aktualizuje a zverejňuje prognózy daňových a odvodových príjmov. Tieto prognózy boli prerokované na zasadnutí Výboru pre daňové prognózy (VpDP) 11. februára 2025. **Všetci členovia výboru hodnotili prognózu ako realistickú.**

Zdrojové údaje použité v komentári sú dostupné na [Uložisku](#).

Viac o daňových prognózach ako aj podkladové materiály je možné nájsť na [stránke IFP](#) v časti Ekonomické prognózy ⇒ [daňové prognózy](#).

Viac o výdavkových prognózach ako aj podkladové materiály je možné nájsť na stránke IFP v časti Ekonomické prognózy ⇒ [Prognózy vybraných výdavkov VS](#). Podkladové dáta o vývoji jednotlivých položiek je možné nájsť v časti Dáta a štatistiky ⇒ [Vybrané výdavky VS](#).

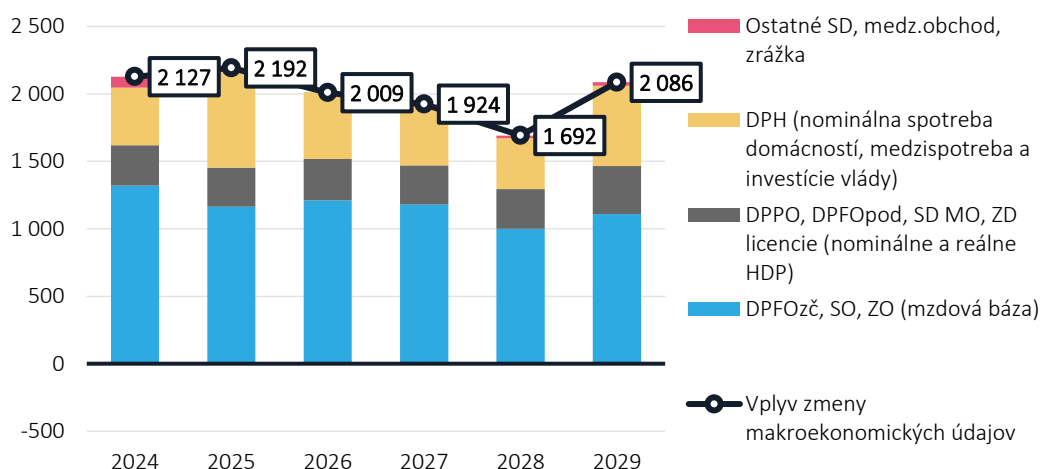
Materiál prezentuje názory autora a Inštitútu finančnej politiky, ktoré nemusia nevyhnutne odzrkadľovať oficiálne názory Ministerstva financií SR. Cieľom publikovania komentárov Inštitútu finančnej politiky (IFP) je podnecovať a zlepšovať odbornú a verejnú diskusiu na aktuálne ekonomické témy. Citácie textu by sa preto mali odkazovať na IFP (a nie MF SR), ako autora týchto názorov.

Prílohy

Tabuľka 1: Vplyv legislatívnych opatrení - nová legislatíva (ESA2010, v mil. eur)

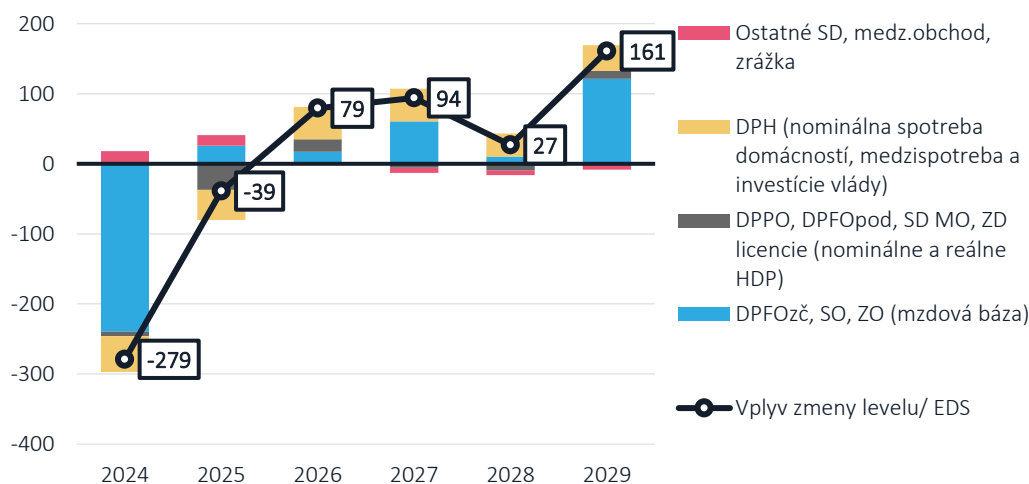
	2025	2026	2027	2028	2029
Celkový vplyv na príjmy VS	37	37	38	38	39
Zmena sadzieb daní z nehnuteľností podľa VZN od 2025	15	15	15	15	15
Zvýšenie sadzieb špecifických daní od 1.1.2025 podľa VZN (poplatok za komunálny odpad + daň za ubytovanie)	22	22	23	23	24

Graf A: Vplyv makroekonomickej prognózy na aktualizáciu odhadu daní¹¹ (v mil. eur)

zdroj: IFP

Graf B: Vplyv efektívnych daňových sadzieb na aktualizáciu odhadu daní (v mil. eur)

zdroj: IFP

¹¹ Dane sú zaradené do jednotlivých kategórií podľa toho, ktorý makroekonomický agregát má na ne najvýraznejší vplyv. SD = spotrebné dane, DPFOpod = DPFO podnikanie, DPFOzč = DPFO závislá činnosť, SD MO = spotrebná daň z minerálnych olejov, SO = sociálne odvody, ZO = zdravotné odvody. Rovnako to platí aj v grafe pre efektívne daňové sadzby.